

Saari ym.: Ehdotus laiksi arvonnäisäverolain 83 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Teollisuus käyttää raaka-aineenaan teräsromua vuosittain n. 500 000 tonnia. Tästä määrästä suurin osa on nk. kiertoromua, jota syntyy teollisuuslaitoksissa, konepajoissa ym. Suurin yhdyskuntaromun lähde ovat loppuunkäytetyt ajoneuvot, joita poistetaan käytöstä noin 100 000 kpl vuodessa. Tosin viime vuosina osa näistä on siirtynyt ennen romutusta naapurimaihin.

Tällä hetkellä autopaloittamorumun hinta on noin 500 mk/t eli yhden romuauton arvo teräsromuna on autopaloittamolle noin 280 mk. Tästä rahasta olisi kustannettava 1) romuautojen keräily, 2) kuljetus autopaloittamoille (Heinolaan tai Siilinjärvelle), 3) varsinainen paloittelu ja materiaalin käsittely, 4) toiminnan ympäristönsuojelu sekä 5) romun kuljetus terästehtaille, Kemiran pigmenttitehtaalille tai valimoihin. Kuten luvuista on havaittavissa, toiminnan kannattavuus ei ole erityisen hyvä. Myös ympäristönsuojeluvaatimusten tiukentuminen lisää kustannuspaineita. Toistaiseksi romuautot on kuitenkin saatu kansainvälisestäkin katsoen tehokkaasti asianmukaiseen käsittelyyn.

Viime syyskuun alusta voimaan tullut muutos ostojen vähennysoikeudesta heikentää olennaisesti toiminnan kannattavuutta. Teollisuus pitää aivan potentiaalisena uhkana tilannetta, että romuautojen hyödyntämisen kannattavuus heikenee niin paljon, että loppuunkäytettyjen autojen talteenottoon syntyy häiriöitä. Tästä voi olla haitallisena seurauksena tienvarsien "roskaantumista" ja romujen kulkeutuminen kaatopaikoille.

Arvonnäisäverolain 83 §:n mukaan käytetyn tavaran myyntiin voidaan soveltaa marginaaliverotusmenettelyä, jossa vero kohdistuu käytetyn tavaran kauppiaan myyntimarginaaliin. Tämä on toteutettu siten, että käytetyn tavaran myyjälle on myönnetty oikeus vähentää 82 prosenttia

verollista edelleenmyyntiä varten käytettynä ja verottomana hankitun tavaran ostohinnasta.

Marginaaliverotus koskee vain käytetyn tavaran jälleenmyyntiä. Jälleenmyyntiä on tavaroiden myynti eteenpäin sellaisenaan tai enintään tavanomaiseen myyntikuntoon saatettuna. Säännöstä tulkitaan siten, että esimerkiksi käytettyjen autojen purkaminen ja saatujen varaosien kunnostaminen katsotaan sellaiseksi muutostyöksi, että oikeutta vähennyksen tekemiseen ei ole. Samoin vähennysoikeuden ulkopuolelle jäävät kierrätykseen kelpaavan tavaran myynti kotimaisen teollisuuden raaka-aineeksi. Tämä tulee varmasti vaikuttamaan heikentävästi käytettyjen tavaroiden kierrätykseen ja uudelleenkäyttöön, mitä ei voida pitää kansantalouden kannalta järkevänä.

Autopurkaamotoimintaa voidaan pitää tärkeänä pienyritysmuotona, joka on maassamme huomattava työllistäjä. Tämän lisäksi toiminta säästää yhteiskunnan kustannuksia jätehuollossa, joten jätteiden hyötykäytön saaminen vähennysoikeuden piiriin on vähintäänkin perusteltua.

Autopurkaamojen ja muiden käytetyn tavaran kauppaa harjoittavien yritysten tasapuolisen verokohtelun varmistamiseksi arvonnäisäverolain 83 §:n toiseen momenttiin ehdotetaan lisäystä siten, että vähennys voitaisiin tehdä myös silloin, kun verottomana ja käytettynä ostettu tavara myydään edelleen osiin purettuna. Arvonnäisäverolain 83 §:n ensimmäiseen momenttiin ehdotetaan lisäystä niin, että vähennysoikeus vastaavasti kattaisi myös kotimaisen teollisuuden raaka-aineena käyttämät tavarat.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

arvonlisäverolain 83 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/93) 83 §:n 1 ja 2 momentti seuraavasti:

83 §

Veron perusteesta saadaan vähentää 82 prosenttia verollista edelleenmyyntiä tai teollisuuden raaka-aineena käyttämistä varten käytettynä ja verottomana hankitun tavaran ostohinnasta. Kirjojen osalta vähennys on 89 prosenttia ostohinnasta. Vastaavat vähennykset saadaan tehdä verotonta ulkomaille tai 70 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitetuille matkustajille tapahtuvaa edelleenmyyntiä varten käytettynä ja verottomana hankitun tavaran ostohinnasta.

Jos verollisena edelleenmyytäväksi hankittu tavara, jonka ostohinta on 1 momentin nojalla

vähennetty, otetaan muuhun tarkoitukseen tai jos tavaran edelleenmyyntiä koskevaan myyntitositteeseen on tehty myynnistä suoritettavaa veroa koskeva merkintä, vähennetty määrä on liittävä veron perusteeseen. Tässä momentissa tarkoitettuna muuhun käyttöön ottamisena ei pidetä käytettynä hankitun tavaran purkamista osiin ja osien edelleenmyyntiä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1994.

Helsingissä 2 päivänä toukokuuta 1994

Aapo Saari
Matti Lahtinen

Tuula Linnainmaa
Olavi Ala-Nissilä
Kauko Heikkinen

Riitta Jouppila
Tellervo Renko